

KIAPADHATATLAN TARTALÉK

Andor György, az Ungváron megjelenő magyar nyelvű lap, a Kárpáti Igaz Szó rovatvezetője augusztus végén tapasztalatszerelátogatáson járt a Délmagyarország szerkesztőségében. Alábbi írása révén betekinthetünk a mai kolhozéletbe.

Tízezer hektár. Hatalmas terület. Ilyen számok hallatán önkéntelenül is Ukrajna végtelen síkjai nyílnak meg lelki szemünk előtt, ahol országrésznyi táblákon ringatja a kalászt a soha nem szűnő sztyepei szél... Mert közel ekkora területen gazdálkodik a técsői kerületi Népek Barátsága Kolhoz tagsága is. De a szél itt nem búzarengeteget, hanem százas tölgy- és bükkerdőket borzol, s mintegy ötezer hektáron a csenkesz selymes fűvét szorítja a magashegyi rétek és legelők földjéhez.

Erdő, sovány kaszáló és gyeptábla jellemzi leginkább ezt a gazdaságot. A mostoha természeti adottságokat tekintve véve nehezen hihető, hogy az alig ezer hektár szántófölddel rendelkező gazdaság máris egymillió rubelnél nagyobb bevétellel rendelkezik...

Szakszerű termelőmunka az alapja minden eredménynek — állítja Marina Nicolae, a kolhoz elnöke. — De minden sikerünknek van egy ennél nem kevésbé fontos, kiapadhatatlan tartaléka. Ez: a népbarátság. A testvérepek segítőkészsége...

...Tán egy évtizede is elmúlt, akkor jártam először e magashegyi gazdaságban. Az elnököt nagykabátban, kofferrel, táskával a kezében találtam. Most szállt ki a gépkocsiból. A Kubány vidékéről érkezett éppen haza. Tapasztalatszerelátogatáson volt több kollégájával. Az út fáradalmai még ott látszottak arcán, de szemében elszánt fények lobogtak. Csak éppen kezet szorítottunk, s ő menetközben vetette oda: gyorsan a könyvelőt és a zootechnikust!

Igy, útiruhában, a hideg és nem éppen korszerű elnöki szobában állva adta ki a gyors utasítást: azonnal meg kell kezdeni a kisbikák felvásárlását a kolhoztagoktól...

Utóbb derült ki, miért tartotta ezt olyannyira fontosnak. Az oroszországi kolhozok egyikében látta, hogy a kisbikák milyen remekül hasznosították a takarmányt. A választott borjúk tartásával, amelyet egyre továbbfejlesztettek, a Népek Barátsága Kolhoz nagy tartalékok nyitjához jutott. S a tucatnyi borjú helyett ma négyszáznál nagyobb a jászlak mellett hízóban álló bikák száma...

Minden hízott bika után 200—250 rubel tiszta haszon kerül kolhozunk kasszájába — számol utána Vlad Ivan, zootechnikus.

Az elnök más esetet idéz. Moldvából jöttek hozzá szakemberek. Ott a hegyek lejtőjét helikopterekből műtrágyázták meg. Marina Nicolae még abban az évben szerződést kötött a mezőgazdasági légitársasággal. S ma már a korábbi 8 mázsa helyett 17 mázsnál is több a kaszálók minden hektárjáról behordott szenaátlag.

S a baltikumi kolhozok tapasztalata, amely a művelt legelők gyarapodásához vezetett? Ma már 200 hektáron ring a gazdag fűtermés. Ennek köszönhető, hogy a tehenekenti fejésátlagok régen kétezer liter felett járnak és a gazdaság az idén a két és félezer kilogrammos istállóátlag felé nyúl!

A nagy tejhozamokhoz rögső út vezet. Szakavatott fejőnőkre, hozzáértő emberekre van szükség. Ilyeneket pedig nem lehet máról holnapra nevelni. Ehhez évekre van szükség. Tehát lehetőleg állandó embereket kell szervezni a tejtermékfarmra. A kimenőnapok nélküli megfeszített munka, még viszonylag magas díjazás mellett sem éppen a legcsábítóbb indíték az ottmaradásra.

A fejés gépesítéséért nem kellett Marina elnöknek messzire mennie. De érdekességképpen: a farmon felszerelt fejőgép a Német Demokratikus Köztársaságból származott...

Bár a gépek csak félmegoldást jelentettek. A szabad időt ezek sem tudták teljesen biztosítani. Erre csak a Moszkva-mellék egyik kolhozában tett látogatása után jött rá az elnök. Idehaza, a területen elsőként, a Népek Barátsága Kolhozban, Gyibrován vezették be

először a fejőnők két műszakos munkabeosztását.

Reggel négy óra, este négy óra munka a farmon. Közben kétszer nyolc óra szünet.

— Ennél a beosztásnál észre sem vesszük a farmon töltött időt — állítja Opris Maricuta. — A nappalunk tulajdonképpen szabad...

A két műszak lehetővé tette a kolhoz vezetőségének, hogy a fejőnőknek minden héten egy teljes kimenőnapot biztosítsanak, anélkül, hogy csökkenne fizetésük. Így szilárd „hátrózzággal” indulhat a kolhoz tagsága rohamra az ötéves terv célkitűzései felé.

A kolhoz vezetősége az állattartás fejlesztését tartja legfőbb feladatának. Elsősorban azt, amelyik a leginkább tud alkalmazkodni a hegyvidéki gazdaság viszonyaihoz. Elsősorban a juhászatot. Amely bizony durva gyapjút ad és értékesítése nem éppen a legjövedelmezőbb...

— Dehogyan nem jövedelmező! — Tagadja hirtelen hévvel Jurka Vasile segédüzemvezető. — Halina pokrócot, halina szőnyeget készítünk belőle. Háromszoros haszonnal tudjuk így értékesíteni a gyapjat...

A gazdaság igen ügyesen használja ki a párt és a kormány által a hegyvidéki gazdaságoknak nyújtott lehetőségeket. A csökkentett gyapjúfelvásárlási terv a gyapjútermelés növelésére serkentette a gazdaságot. Emelték a létszámot. Az idén két kilogramm fölé akarják emelni a nyírásátlagot. A szaporulatot is, amely eddig 102 bárány volt 100 anyajuhonként, már 105-re emelték. S ez nem kis szám, kétezer anyállat mellett.

Az anyagi sikert azonban elsősorban a vertikális integráció, tehát a nyersanyagtól a készáruig terjedő termelés biztosította. A segédüzem. Amit Marina Vaszil, a kolhoz egyik csoportvezetője szerelt fel pokrócötő gépekkel. Opris Mahal pedig, aki most műhelyfőnök, a régi vízimalmot alakította át sulykolóvá. Ebben kapja meg a halina pokróc jellegzetes, tetszetős bolyhajt.

— Mindez csak a kezdet — néz végig a műhelyen a mester. — Nézzék, itt állanak Esztország egyik gyárából, testvéri segítségként kapott kötőgépeink. Az ideai birkanyírás után megkezdjük a kárpáti vadászsvetterek gyártását!

— A szovjet népek támogatása, a népbarátság — vonja meg Marina Nicolae kolhozelnök rövid látogatásunk mérlegét — kiapadhatatlan tartalékunk, sikereink biztosítéka!

Kiss Attila rajza

Veress Miklós

VÁSÁR

Körhinta verklje; észvesztő szomorúság a medvemézen évek fognyoma tündöklő nyarak ragacos aranyában a bódékon zászlónyi kendők fölrebbennek a tapsra és körbe körbe körbe festett lovakon hajrá vágat a kentaur ország s az induló: kezemben játéktrombita

Papírvirágot minden rongybabának minden szerelemnek mézeskalácsszívet minden bátorságnak irlagomtalán bicskát légpuskagolyót minden bábu szívébe tra-tra-tra így szól az induló fűjjad csak kisfiú tüdőd hét évet virágozott ág-bog hörgőivel még fűjhatod, hogy fel fel a csatára loccsannak barack-ágyúgolyók vérbuborék paradicsomok fakadnak föl kezdedben bordáid közé lázak szuronya csak fűj; a sátrak mögött trónol a dinnyemellű királylány csak fűj; majd lemosás rólád a paradicsomvért a barackvelőt és a nevetést majd odaérsz a körhinta-lovon mire összesöprik a szemetet

Rongyvirágot minden papírbabának minden mézeskalácsnak szerelemszívet minden bleskának könyörtelen húst és festett bábukát minden légpuskagolyónak rata-rata így szól az induló hát fűj csak kisfiú míg kikiáltják eladó gönceidet: te vagy az utolsó a sátraknak már csak csontváza sötétlik ömlik aranybor csillagpézzs csordul kezeldbe meddig elég?

Ne ijedj meg még csontváza is elkelhet egyszer itt minden eladó mondja Cibulsky a szeme csontkeretben: szigorú tanító fekszik a vásár romjai között és hull rá a szemét itt minden eladó: észvesztő szomorúság a bódékon az ökörnyál-kendők halasbicskák piros folyóban a medvemézen lányok fognyoma arcukat abból kell fölidézni s körhinta-szél a száj megtel keserű porral fekszem a vásár romjai között jobb kezemnél egy törött játéktrombita bal kezemnél kifordult lábú rongybabák elérhetetlenül így kényelmes ilyen krisztusi pózban feküdni a vásár roncsai között szememben üvegszilánkok

Pedig csak pontosan este hat óra

